

že právo minority dle § 2 vztahuje se pouze na stranu u soudu podávající, nikoli na právního zástupce cizince.

V poslední době rázem mění se právní názor s odůvodněním, že nejvyšší správní dvůr nálezem ze dne 5. října 1921 č. 12.285 rozhodl, že výhody § 2 zmíněného zákona jsou účastní t a k é cizinci, jsou-li příslušníci přípustné řeči menšiny. Jest sporno, přísluší-li správnímu soudnímu dvoru takové právo désaveu, že by mohly soudy podřízené ve věcech správních přezíratí platné ministerské nařízení s pouhým odvoláním na důvody správního soudu. Nelze přehlédnouti rozhodující důvody ministerského výnosu, že příslušníci českoslovenští nesmí v státním jazyku podávat žaloby v cizích státech. Pruské soudy nevyšly našim soudům ani v nejmenším vstříc, jednaly namnoze k nenahraditelné škodě našich příslušníků proti úmluvám. Jest tedy velice na pováženou obrát názorů na § 2 uv. z. a zasluhuje veliké pozornosti příslušných kruhů, aby konečně byla závazně a jednotně řešena otázka jazyka státního pro cizince nerespektujícího v nejmenším našeho státního jazyka ve své domovině, aby cizinec v našem státě výhradně našeho jazyka užíval. Jinak uvede se v jasná znění § 2 zmatek, jakého n e b y l o za Rakouska.

Kyas r. z. s.

Ku článku »Pozemková reforma a cukrovary«. Při četbě pojednání »Pozemková reforma a cukrovary« v čísle 7. t. r. připadlo mi, že názor p. prof. M. Stiebera o právní samostatnosti průmyslových podniků na zabrané půdě lze zvláště dobře opřítí předpisy práva živnostenského, z nichž mám na mysli předně ustanovení čl. V. lit. a) uvozovacího patentu k živnostenskému řádu a § 27 bod 43 a 48 cit. zákona. Mám totiž za to, že lze za právně samostatné (ve smyslu záborového zákona) považovati ony objekty, pro něž platí předpisy živnostenského řádu na rozdíl těch, které z platnosti jeho jsou vyňaty. Praxe správních úřadů a judikatura správního soudu vykládala totiž velmi přísně cit. normu uvozovacího patentu, podle níž nepodléhá živnostenskému řádu zemědělská a lesní produkce a její živnosti vedlejší, pokud mají zpravidla za předmět zpracování vlastních výrobků. Pro restriktivní interpretaci správního soudu jsou příznačná z řady jiných dvě rozhodnutí: prvé ze dne 20. XII. 1912 č. 12885 Budw. č. 9302, kterým ani dobývání rašeliny nebylo prohlášeno za podnik zemědělský ani za vedlejší živnost zemědělskou, a druhé ze dne 11. II. 1908 č. 1403 Budw. č. 5722. V tomto rozhodnutí prohlásil správní soud za podnik ž i v n o s t e n s k ý pekárnu při velkostatku, v níž pečen byl chléb z mouky ve vlast-

ním mlýně z vlastního obilí semleté, při čemž argumentoval takto: ... rozhodně jest však třeba trvat na tom, že ze závodů, spojených s podnikem zemědělským, jen ty smějí býti pokládány za vedlejší živnosti zemědělské ve smyslu čl. V. lit. a uvoz. patentu, jež jsou provozovány od zemědělců samotných s jeho zemědělskými dělníky a ostatními pomocnými silami, a nikoliv jako podniky samostatné, nýbrž jako součást jednotného ve všech svých dílech souvislého počinku celkového.«

Pokud se pak zvláště t. zv. hospodářských lihovarů týče, řešilo živnostensko-právní postavení jejich dobrozdání pražské obchodní a živnostenské komory (otištěné v jednacích zprávách na r. 1913, str. 142), v němž se praví: »Především nutno najisto postaviti, že jest klasifikace lihovaru jako hospodářského se stanoviska živnostensko-právního zcela irrelevantní. Klasifikace lihovaru jako hospodářského v protikladu k lihovaru průmyslovému znamená toliko, že vyhověl lihovar předpisům § 7 zákona ze dne 20. VI. 1888 č. 95 ř. z. o dani lihové, a že přísluší mu tudíž určité výhody oproti lihovaru pouze průmyslovému, tedy zejména bonifikace, neznámá však ještě, že by lihovar co ipso byl zemědělským vedlejším podnikem a tudíž vyňat z platnosti živnostenského řádu. Jestli ten který lihovar hospodářský skutečně jest zemědělským vedlejším závodem či podnikem živnostenskému řádu podléhajícím, sluší naopak v konkrétním případě posuzovati dle toho, je-li závod takový myslitelný i bez závodu zemědělského, s nímž bývá spojen, čili nic. Se stanoviska toho bude zpravidla každý hospodářský lihovar podléhati živnostenskému řádu, kteréhožto stanoviska se přidržuje i praxe.« Shodný názor na povahu hospodářských lihovarů zaujal i správní soud v rozhodnutí ze dne 7. VI. 1907 č. 5006 Budw. č. 2540.

Uvedená zde rozhodnutí dovolil jsem si podati poněkud obšírněji jen v naději, že výsledky myšlenkové práce, praxí na poli živnostenského práva vykonané, mohly by — správně aplikovány — i v nových oborech s výhodou býti použity.

JUDr. Rudolf Buchtela.